Downloaded via the EU tax law app / web

KONKLU?JONIJIET TAL-AVUKAT ?ENERALI

MAZÁK

ippre?entati fil-15 ta’ Settembru 2011 (1)

Kaw?a C?427/10

Banca Antoniana Popolare Veneta SpA, li tinkorpora l-Banca Nazionale dell'Agricoltura SpA

vs

Ministero dell’Economia e delle Finanze

u

Agenzia delle Entrate

[talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Corte suprema di cassazione (l-Italja)]

“VAT – Taxxa indebitament fatturata u m?allsa – Dritt tal-fornitur tas-servizz li jitlob lill-awtorità tat-taxxa l-?las lura tal-VAT indebitament im?allsa – Dritt tal-klijent tas-servizz li jitlob lill-fornitur tas-servizz ir-restituzzjoni ta’ pagament mhux dovut li jirrappre?enta l-VAT indebitament iffatturata – Tibdil fl-interpretazzjoni tad-dispo?izzjoni tal-li?i nazzjonali li tipprovdi e?enzjoni mill-VAT – Prin?ipji ta’ ?ertezza ?uridika u protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi”

Kuntest fattwali u ?uridiku tal-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

1. Il-ka? argumentat quddiem il-qrati Taljani jikkon?erna l-ammonti m?allsa lit-Te?or pubbliku mill-Banca Nazionale dell’Agricoltura SpA (iktar ’il quddiem “BNA”) f’taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem “VAT”) fuq ir-remunerazzjonijiet mi?bura g?all-attività ta’ rkupru ta’ kontribuzzjonijiet konsortili, imwettqa g?an-nom ta’ tliet konsorzji ta’ ristrutturazzjoni mill-1984 sal-1994.

2. F’dak i?-?mien, l-attività tal-irkupru ta’ kontribuzzjonijiet konsortili ma kinitx ikkunsidrata b?ala “attività ta’ irkupru ta’ taxxi, inklu? il-pagament tat-taxxa mag?mula g?an-nom ta’ persuni taxxabbli”, li hija e?enti mill-VAT, ta?t l-Artikolu 10(5) tad-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633 tas-26 ta’ Ottubru 1972, li jistabbilixxi u jirregola t-taxxa fuq il-valur mi?jud (2) (iktar ’il quddiem id-“Digriet Presidenzjali Nru 633/72”).

3. Madankollu, permezz ta?-?irkolari Nru 52/E tas-26 ta’ Frar 1999, l-awtorità tat-taxxa emendat l-interpretazzjoni ori?inali ta’ din id-dispo?izzjoni tad-Digriet Presidenzjali Nru 633/72 billi kkunsidrat li l-kontribuzzjonijiet konsortili kienu ta’ natura fiskali u li, g?alhekk, ir-remunerazzjonijiet dovuti mill-konsorzji g?andhom ikunu kkunsidrati e?enti mill-VAT. Kif indikat mill-Corte Suprema di Cassazione (l-Italja) fid-de?i?joni tag?ha tar-rinviju, i?-?irkulari msemmija rrispondiet g?ad-direzzjoni l-?dida tal-?urisprudenza fir-rigward tan-natura fiskali tal-kontribuzzjonijiet konsortili.

4. Wara l-bidla fl-interpretazzjoni tal-Artikolu 10(5) tad-Digriet Presidenzjali Nru 633/72, il-konsorzji kkon?ernati kienu talbu lil SIFER SpA, su??essur tal-BNA b?ala negozjant tal-irkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili, il-?las lura ta’ ammonti m?allsa f’VAT fuq ir-remunerazzjonijiet im?allsin g?all-irkupru ta’ kontribuzzjonijiet indebiti fis-sens tal-Artikolu 2033 tal-Kodi?i ?ivili.

5. Skont id-dritt Taljan, kwistjoni b?al din, ji?ifieri t-tilwima bejn il-persuna li ?allset il-VAT, fuq na?a, u l-fornitur tas-servizz li ?abar il-VAT, fuq in-na?a l-o?ra, dwar ammont mhux dovut, ma hijiex ikkunsidrata b?ala wa?da ta’ natura fiskali u g?alhekk tid?ol fil-kompetenza tal-qrati ?ivili. L-e?er?izzju tal-azzjoni g?ar-restituzzjoni tal-ammont mhux dovut huwa su??ett g?all-preskrizzjoni ta’ g?axar snin, skont l-Artikolu 2946 tal-Kodi?i ?ivili.

6. Wa?da mill-konsorzji involuti fet?et kaw?a kontra SIFER SpA fil-Qorti ?ivili, li awtorizzat is-sej?a ta’ BNA g?all-ammonti li jikkon?ernawha. Il-qorti kkundannat lil BNA sabiex t?allas is-somma li tikkorrispondi g?all-VAT li kienet ?iet iffatturata fuq ir-remunerazzjonijiet im?allsa g?all-irkupru ta’ kontribuzzjonijiet, bl-interessi. BNA appellat minn din is-sentenza.

7. Wara l-azzjoni ?ivili, BNA talbet lill-awtorità tat-taxxa rimbors tal-VAT li jikkorrispondi g?all-ammont mi?bur mill-konsorzji kkon?ernati. Fid-dawl tad-de?i?joni impli?ita li ?a?det din it-talba, BNA ippre?entat tliet rikorsi differenti kontra l-awtorità tat-taxxa.

8. Kwistjoni b?al din, ji?ifieri dik bejn BNA b?ala fornitur ta’ servizz g?all-?bir tal-VAT, min-na?a, u l-awtorità tat-taxxa, min-na?a l-o?ra, dwar ir-rimbors tal-VAT im?allsa meta mhux dovuta, taqa’ ta?t il-kompetenza tal-qrati fiskali. Kif indikat mill-qorti tar-rinviju, is-sors regolatorju tad-dritt g?al rimbors jinsab fl-Artikolu 21 tad-dispo?izzjonijiet dwar il-ka?ijiet fiskali (id-Digriet Le?i?lattiv Nru 546/92), li jipprovdi fil-paragrafu 2, li “f’nuqqas ta’ dispo?izzjonijiet spe?ifi?i, it-talba g?al rimbors ma tistax ti?i ppre?entata aktar tard minn sentejn mid-data tal-?las jew mid-data tal-okkorrenza tal-fatt li jag?ti lok g?al rimbors, jekk din tal-a??ar ti?i wara”.

9. G?alkemm il-qorti fiskali tal-ewwel istanza laqg?et l-appell ippre?entat minn BNA u kkundannat lill-awtorità tat-taxxa li tirrimborsa l-ammonti kkontestati, il-qorti fiskali tat-tieni istanza, wara li l-awtorità tat-taxxa g?aqqdet i?-?ew? appelli, irriformat is-sentenzi tal-ewwel istanza billi nnotat li l-BNA in?a??det mid-dritt g?al rimbors peress li l-perijodu ta’ sentejn imsemmi fl-Artikolu 21(2) tad-Digriet Le?i?lattiv Nru 546/92 kien skada u rrimarkat li ?-?irkulari Nru 52/E tal-awtorità tat-taxxa ma tistax tipprovdi ba?i xierqa biex ti??ustifika l-fatt li l-kundizzjonijiet li jirregolaw ir-rikonoxximent tad-dritt g?al rimbors jistg?u ji?u sodisfatti.

10. Filwaqt li bba?at fuq il-fatti u l-li?i kif iddeskrivejthom, il-Corte Suprema di Cassazione, li dde?iediet l-appell ippre?entat mill-Banca Antoniana Popolare Veneta SpA (iktar ’il quddiem il-“BAPV”), li assorbiet lil BNA, kontra d-de?i?joni tal-qorti fiskali tat-tieni istanza, idde?idiet li tressaq quddiem din il-Qorti d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Il-prin?ipji ta’ effettività, ta’ nondiskriminazzjoni u ta’ newtralità fiskali fil-qasam tal-[VAT] jipprekludu le?i?lazzjoni jew prassi nazzjonali li jipprovdi li d-dritt ta?-?essjonarju/min jir?ievi s-servizz g?ar-rimbors tal-VAT im?allsa in?ustament jammonta g?ad-differenza tad-dritt e?er?itat mid-debitur prin?ipali (fornitur tas-servizz), g?al dritt ta’ rkupru ta’ pagament o??ettivament mhux dovut skont id-dritt komuni, u li t-terminu previst g?a?-?essjonarju/min jir?ievi s-servizz huwa kunsiderevolment itwal minn dak applikabbli g?ad-debitur prin?ipali, b’mod li t-talba tal-fornitur tas-servizz, ippre?entata meta t-terminu previst g?ad-debitur prin?ipali kien iddekorra, tista’ tag?ti lok g?all-kundanna tad-debitur prin?ipali g?ar-rimbors, ming?ajr ma dan tal-a??ar ikun g?adu jista’ jitlob ir-rimbors ming?and l-awtorità tat-taxxa; dan kollu fin-nuqqas ta’ kull dispo?izzjoni li tippermetti li ji?u kkoordinati l-pro?eduri mibdija jew li jridu jinbdew quddiem id-diversi qrati sabiex ji?u evitati kunflitti jew nuqqas ta’ qbil?

2) Indipendentement mill-ipote?i pre?edenti, il-prin?ipji msemmija iktar ’il fuq huma kompatibbli ma’ prassi jew ?urisprudenza nazzjonali li jippermettu li de?i?joni li tordna r-rimbors ting?ata kontra l-fornitur ta’ servizzi u favur ix-xerrej/min jir?ievi s-servizz, meta l-fornitur ma jkunx e?er?ita l-azzjoni g?ar-rimbors quddiem qorti o?ra fit-termini imposti fuqu, billi jibba?a ru?u fuq interpretazzjoni ?urisprudenzjali, implementata mill-prassi amministrattiva, li tg?id li t-transazzjoni hija su??etta g?all-VAT?”

Evalwazzjoni

Fuq l-ewwel domanda preliminari

11. Bl-ewwel domanda preliminari, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk li?i nazzjonali, fir-rigward tal-VAT im?allsa lit-Te?or pubbliku li, l-ewwelnett, tag?ti drittijiet differenti minn na?a wa?da, lill-fornitur tas-servizz b?ala su??ett g?all-VAT (ji?ifieri d-dritt g?al rimbors tal-VAT im?allsa lill-awtorità tat-taxxa, fejn it-talba korrespondenti trid ti?i sottomessa fi ?mien sentejn mid-data tal-?las jew mid-data tal-okkorrenza tal-fatt li jag?ti lok g?al rimbors) u, min-na?a l-o?ra, ix-xerrej tas-servizz b?ala individwu li ming?andu tkun in?abret il-VAT (ji?ifieri d-dritt g?all-irkupru ta’ pagamenti mhux dovuti kontra l-fornitur tas-servizzi, su??ett g?al perijodu ta’ g?axar snin), u t-tieni, tag?ti ?urisdizzjoni lill-qrati differenti g?al kwalunkwe kwistjoni relatata mag?ha (ji?ifieri l-qrati fiskali fil-ka? ta’ kwistjoni bejn il-fornitur tas-servizz u l-awtorità tat-taxxa, u l-?urisdizzjoni ?ivili fil-ka? ta’ kwistjoni bejn il-kuntrattur tas-servizzi u l-fornitur tas-servizz), hijiex kompatibbli mal-prin?ipji ta’ newtralità tal-VAT, ta’ effettività kif ukoll ta’ nondiskriminazzjoni.

12. Preliminarjament, g?andu ji?i rrilevat li kif indikat mill-Corte suprema di cassazione fid-de?i?joni tar-rinviju tag?ha, din il-qorti ma tikkontestax li t-taxxi inkwistjoni kienu indebitament fatturati u m?allsa lit-Te?or pubbliku. G?alhekk, fuq dan il-punt, ma hemm l-ebda nuqqas ta’ qbil bejn din il-qorti u l-qrati ?ivili Taljani li dde?idew li l-azzjoni g?all-irkupru ta’ pagament ippre?entat mill-konsorzji kkon?ernati kontra BNA. Il-problema mqajma fid-domandi preliminari tikkon?erna d-dritt li jirri?ulta, ji?ifieri d-dritt g?all-irkupru tal-VAT im?allsa indebitament, u spe?ifikament, il-mod u l-kundizzjonijiet tal-e?er?izzju ta’ tali dritt.

13. Jiena nqis li jista’ ji?i dedott mill-?urisprudenza li d-dritt tal-Unjoni jimponi, b’mod ?enerali, fuq l-Istati Membri l-obbligu li jag?mlu possibbli l-irkupru tal-VAT im?allsa indebitament kif ukoll l-e?er?izzju mill-individwi ta’ drittijiet korrispondenti mieg?u. Il-Qorti tal-?ustizzja telqet minn din il-pre?unzjoni fil-kaw?a li wasslet g?as-sentenza Schmeink & Cofreth u Strobel meta dde?idiet dwar l-ammissibbiltà tad-domandi preliminari (3).

14. Madankollu, is-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (4) ma fiha l-ebda dispo?izzjoni dwar l-irkupru tal-

VAT imposta bi ?ball, imbag?ad im?allsa lit-Te?or pubbliku.

15. F’dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-Qorti tal-?ustizzja di?à kellha l-okka?joni li tirrileva diversi drabi li min?abba n-nuqqas ta’ le?i?lazzjoni Komunitarja dwar ir-rimbors ta’ taxxi nazzjonali mi?bura in?ustament, din il-problema issolviet b’modi differenti f’diversi Stati Membri. F’sitwazzjoni b?al din, huwa l-ordinament ?uridiku nazzjonali ta’ kull Stat Membru li g?andu jindika l-qrati kompetenti u li jirregola l-modalitajiet pro?edurali ta’ rikorsi ?udizzjarji inti?i sabiex jassiguraw il-?arsien tad-drittijiet li g?andhom l-individwi bis-sa??a tad-dritt Komunitarju, sakemm, l-ewwel nett, dawn ir-regoli ma jkunux anqas favorevoli minn dawk li jirregolaw azzjonijiet simili ta’ natura interna (prin?ipju ta’ ekwivalenza) u, it-tieni nett, sakemm dawn ir-regoli ma jirrendux l-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mill-ordinament ?uridiku Komunitarju prattikament impossibbli jew e??essivament diffi?li (prin?ipju ta’ effettività) (5).

16. Fuq dan il-punt, g?andu jing?ad ukoll li wara l-bidliet introdotti mit-Trattat ta’ Li?bona, l-istess obbligu jirri?ulta g?all-Istati Membri direttament mit-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Skont it-tieni paragrafu tal-Artikolu 19(1) tat-TUE, l-Istati Membri g?andhom jistabbilixxu rimedji ne?essarji biex jassiguraw protezzjoni ?udizzjarja effettiva fl-oqsma koperti mid-dritt tal-Unjoni.

17. Fir-rigward tas-sistema Taljana tar-rimbors tal-VAT im?allsa indebitament, ma hijiex l-ewwel darba li din is-sistema u t-tliet aspetti tag?ha kienu s-su??ett ta’ domandi preliminari ppre?entati lill-Qorti tal-?ustizzja mill-qrati Taljani.

18. L-ewwel nett, fil-kaw?a li wasslet g?as-sentenza Reemtsma Cigarettenfabriken (6), il-Qorti tal-?ustizzja e?aminat is-sistema Taljana, fid-dawl tal-prin?ipji ta’ newtralità, ta’ effettività u ta’ nondiskriminazzjoni, mill-perspettiva tal-fatt li s-sistema msemmija tipprovdi g?all-fornitur tas-servizzi u r-ri?evitur tas-servizzi modi differenti biex jinkiseb l-irkupru tal-VAT indebitament imposta u m?allsa. Il-Qorti tal-?ustizzja finalment ikkonstatat li l-prin?ipji msemmija ma jipprekludux le?i?lazzjoni nazzjonali li biha l-fornitur tas-servizzi jista’ jitlob rimbors tal-ammonti m?allsa indebitament b?ala VAT lill-awtoritajiet tat-taxxa u r-ri?evitur tas-servizzi jista’ jressaq azzjoni ta’ dritt ?ivili g?all-irkupru tal-ammont im?allas indebitament kontra l-fornitur (7).

19. It-tieni nett, fil-kaw?a li wasslet g?as-sentenza Edis (8), il-Qorti tal-?ustizzja indirizzat l-aspett l-ie?or tas-sistema Taljana tal-irkupru tal-VAT im?allsa indebitament, ji?ifieri g?al perjodi differenti ta’ dekadenza jew ta’ preskrizzjoni fil-ka?, minn na?a wa?da, tat-talba g?al rimbors tal-VAT im?allsa indebitament lill-awtoritajiet tat-taxxa u, min-na?a l-o?ra, tal-azzjoni g?all-irkupru ta’ pagament mhux dovut bejn l-individwi. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li d-dritt Komunitarju ma jopponix li l-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru tkun tinkludi, minbarra terminu ta’ preskrizzjoni tad-dritt komuni applikabbli g?al azzjonijiet g?all-irkupru ta’ pagament mhux dovut bejn l-individwi, modalitajiet partikolari g?all-ilmenti u azzjoni legali inqas favorevoli g?all-kontestazzjoni ta’ taxxi u impo?izzjonijiet o?ra (9).

20. It-tielet nett, fir-rigward tat-tul innifsu tat-terminu ta’ dekadenza g?at-talba ta’ rimbors tal-VAT im?allsa indebitament lill-awtorità tat-taxxa, jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li g?andu jkun hemm perijodu ra?onevoli li jipprote?i kemm lill-persuna taxxabbli kif ukoll lill-awtorità kkon?ernata. Fil-fatt, terminu b?al dan ma huwiex ta’ natura li jirrendi prattikament impossibbli jew e??essivament diffi?ili l-e?er?izzju ta’ drittijiet mog?tija mill-ordinament ?uridiku Komunitarju (10). Il-possibbiltà li titressaq talba g?al rimbors tal-VAT im?allsa indebitament ming?ajr ebda limitu ta’ ?mien tmur kontra l-prin?ipju ta’ ?ertezza legali li je?i?i li l-po?izzjoni tat-taxxa tal-persuna su??etta g?at-taxxa, fir-rigward tad-drittijiet u l-obbligi tag?hom fil-konfront tal-awtorità tat-taxxa, ma tkunx esposta indefinittivament g?ar-riskju li ti?i kkontestata (11).

21. L-evalwazzjoni tan-natura ra?onevoli tat-terminu ssir mill Qorti tal-?ustizzja fuq ba?i ta’ ka? b’ka?. Fir-rigward tat-terminu ta’ dekadenza ta’ sentejn, il-Qorti tal-?ustizzja kkunsidrat tali terminu

b?ala ra?onevoli fir-rigward tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT (12) Fl-opinjoni tieghi, huwa possibbli li tapplika din il-konklu?joni b'analo?ija g?ad-dritt g?al rimbors tal-VAT im?allsa indebitament.

22. G?alhekk jidher li jekk wie?ed jibba?a ru?u fuq il-?urisprudenza msemmija iktar 'il fuq, is-sistema Taljana ta' rimbors tal-VAT im?allsa indebitament li hija s-su??ett ta' dawn id-domandi preliminari, hija, b?ala tali, ?eneralment kompatibbli mal-prin?ipji ta' effettività, ta' nondiskriminazzjoni u ta' newtralità tat-taxxa.

23. Madankollu, f'dan il-ka?, il-bilan? tas-sistema Taljana kien imfixkel mill-awtorità tat-taxxa, li emendat, permezz ta' ?irkolari, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 10(5), tad-Digriet Presidenzjali Nru 633/72, li jipprovdi e?enzjoni mill-VAT fil-ka? ta' attività ta' rkupru tat-taxxi. I?-?irkolari kkunsidrat li l-kontribuzzjonijiet konsortili kienu ta' natura fiskali u, konsegwentement, li r-remunerazzjonijiet ri?evuti g?all-attivitajiet ta' rkupru li jirrigwardaw lil dawn tal-a??ar g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala e?enti mill-VAT.

24. Peress li l-bidla fl-interpretazzjoni msemmija iktar 'il fuq saret wara l-iskadenza tat-terminu ta' dekadenza stabbilit g?all-persuna su??etta g?at-taxxa, f'dan il-ka? lill-BNA, dik il-persuna ma setg?etx titlob lill-awtorità tat-taxxa r-rimbors tal-ammont li jikkorrispondi g?all-VAT iffatturata u mbag?ad im?allsa lit-Te?or pubbliku fuq ir-remunerazzjonijiet im?allsa g?all-attività ta' rkupru ta' kontribuzzjonijiet konsortili, filwaqt li l-konsorzji, b?ala ri?evituri ta' servizz li jikkonsisti f'attività ta' rkupru ta' kontribuzzjonijiet konsortili, dejjem setg?u jitolbu lill-BNA il-?las lura tal-ammonti inkwistjoni b?ala pagament mhux dovut.

25. B?ala konsegwenza, se tkun il-BNA li ??orr il-pi? tal-VAT minkejja li l-VAT b?ala taxxa fuq il-konsum, g?andha ti?i sostnuta, b'mod ?enerali, mill-konsumatur finali, f'dan il-ka? mill-konsorzji.

26. Issa, f'dan il-ka?, il-BNA ma hijiex il-kaw?a ta' din is-sitwazzjoni. Kif indikat il-Corte suprema di cassazione fid-de?i?joni tar-rinviju tag?ha, il-BNA ma g?amlet xejn ?lief segwiet prattika amministrattiva u ?udizzjarja e?istenti fil-?in tal-fatturazzjoni tal-VAT, billi kkunsidrat li l-kontribuzzjonijiet konsortili ma kinux ta' natura fiskali, li tissu??erixxi li l-VAT kienet dovuta.

27. Fil-fatt, xejn ma jindika li l-BNA ma a?ixxietx b?ala persuna taxxabbli prudenti u infurmata. Konsegwentement, jidher li l-iskadenza tat-terminu ta' sentejn mill-?las tal-VAT stabbilit lill-BNA biex tit?alla titlob rimbors tal-ammonti m?allsa indebitament ma hijiex imputabbli lil din tal-a??ar, i?da bil-kontra lill-awtorità tat-taxxa.

28. Fl-opinjoni tieg?i, f'sitwazzjoni b?al din, huwa ne?essarju li ji?i e?aminat jekk il-konsegwenzi, deskritti iktar 'il fuq tat-tibdil tal-interpretazzjoni tal-Artikolu 10(5), tad-Digriet Presidenzjali Nru 633/72 dwar is-sitwazzjoni legali tal-BAPV, li assorbiet lill-BNA, imorrux kontra l-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi, li huma, skont il-?urisprudenza stabbilita, parti mis-sistema legali Komunitarja u li, b?ala tali, g?andhom ji?u osservati mill-istituzzjonijiet Komunitarji, i?da wkoll mill-Istati Membri fl-e?er?izzju tas-setg?at mog?tija lilhom mid-direttivi Komunitarji (13).

29. Fil-fatt, ma hijiex il-Qorti tal-?ustizzja li tista' te?amina jekk le?i?lazzjoni nazzjonali, l-interpretazzjoni tag?ha, kif ukoll l-applikazzjoni tag?ha humiex konformi mal-prin?ipji ta' ?ertezza legali u ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi. Hija biss il-qorti tar-rinviju li g?andha dan ir-rwol. Il-Qorti tal-?ustizzja, meta tag?ti de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, hija biss kompetenti sabiex tag?ti lill-qorti tar-rinviju l-elementi kollha ta' interpretazzjoni li jaqg?u ta?t id-dritt Komunitarju li jistg?u jippermettulha li tevalwa din il-konformità (14).

30. F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-prin?ipju ta' ?ertezza legali je?tie?, minn na?a, li l-li?ijiet ikunu ?ari u pre?i?i u, min-na?a l-o?ra, li l-applikazzjoni tag?hom tkun prevedibbli g?as-

su??etti tag?hom. Dan ir-rekwi?it g?andu ji?i osservat strettament partikolarment fil-ka? ta' le?i?lazzjoni li tista' tinvolvi spejje? finanzjarji, sabiex tippermetti lill-persuni kkon?ernati li jsiru jafu bi pre?i?joni l-portata tal-obbligi li din timponi fuqhom (15).

31. Fl-opinjoni tieg?i, f'dan il-ka?, id-dubji ma jaffettwawx il-karattru ?ar u pre?i? tal-Artikolu 10(5) tad-Digriet Presidenzjali Nru 633/72 li jipprovdi l-e?enzjoni mill-VAT fil-ka? ta' attività ta' rkupru tat-taxxi, i?da l-prevedibbiltà tal-applikazzjoni tag?ha. Nibda mill-premessa li l-applikazzjoni tal-li?i hija marbuta b'mod inseparabbli mal-interpretazzjoni tag?ha, li f'dan il-ka? ?iet immodifikata mill-awtorità tat-taxxa.

32. Sabiex tevalwa l-prevedibbiltà tal-interpretazzjoni u tal-applikazzjoni tal-Artikolu 10(5) tad-Digriet Presidenzjali Nru 633/72, il-qorti tar-rinviju g?andha tie?u inkunsiderazzjoni l-fatt mhux biss li l-awtorità tat-taxxa bidlet il-po?izzjoni tag?ha dwar l-intaxxar tar-remunerazzjonijiet im?allsa g?all-attività tal-irkupru ta' kontribuzzjonijiet konsortili, i?da wkoll li l-po?izzjoni tal-qrati Taljani dwar dan il-punt kienet qed tinbidel.

33. Fir-rigward tal-prin?ipju ta' protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi, is-sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja fil-kaw?a Elmeka (16) tista' tkun utli g?all-qorti tar-rinviju, anki jekk dik is-sentenza tikkon?erna l-aspettattivi le?ittimi ta' persuni taxxabbli fir-rigward ta' atti ta' awtoritajiet amministrattivi. Fl-opinjoni tieg?i, il-konklu?jonijiet li jirri?ultaw minn dik is-sentenza jistg?u ji?u applikati g?al kull im?iba tal-awtoritajiet amministrattivi.

34. Il-qorti tar-rinviju g?andha, g?alhekk, fl-ewwel lok, tiddetermina jekk l-im?iba tal-awtorità tat-taxxa ?olqitx fil-mo?? ta' operatur ekonomiku prudenti u informat, aspettattiva ra?onevoli, u sussegwentement, jekk ir-risposta g?al din il-mistoqsija tkun po?ittiva, tistabbilixxi n-natura le?ittima ta' din l-aspettattiva (17).

35. Waqt is-seduta, ir-rappre?entant tal-gvern Taljan iddikjara f'dan ir-rigward, li l-kwistjoni tal-e?enzjoni mill-VAT tal-attività ta' rkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili kienet di?à s-su??ett ta' kontroversja g?al ?ertu ?mien u g?alhekk kien impossibbli li ji?i stmat li l-atti tal-awtorità amministrattiva kienu ??eneraw aspettattivi min-na?a ta' operatur ekonomiku prudenti u infurmat.

36. Fl-opinjoni tieg?i dan l-argument ma g?andux, b?ala tali, ikollu rwol determinanti fl-evalwazzjoni mag?mula mill-qorti tar-rinviju. G?andu wkoll ji?i kkunsidrat, l-ewwel nett, it-tul tal-perijodu li matulu kienet fis-se?? il-prattika amministrattiva u ?udizzjarja inizjali, li tikkonsisti fl-intaxxar tal-attività ta' rkupru tal-kontribuzzjonijiet konsortili, u t-tieni nett, i?-?mien, meta mqabbel mal-fatti fil-kaw?a prin?ipali, meta bdiet il-kontroversja dwar in-natura tal-kontribuzzjonijiet konsortili.

37. Fl-a??ar nett, nixtieq in?idu li l-qorti tar-rinviju, fil-kuntest tal-evalwazzjoni tag?ha, g?andha tie?u inkunsiderazzjoni wkoll id-dritt ta' proprjetà garantit mill-Artikolu 1 tal-Protokoll Addizzjonali Nru 1 g?all-KEDB kif ukoll mill-Artikolu 17 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea li, skont ?urisprudenza stabbilita, tag?mel parti mill-prin?ipji ?enerali tad-dritt tal-Unjoni. Skont dik il-?urisprudenza, dan il-prin?ipju ma huwiex prerogattiva assoluta, i?da g?andu jittie?ed inkunsiderazzjoni fir-rigward tar-rwol tieg?u fis-so?jetà. Konsegwentement, jista' jkun hemm restrizzjonijiet fir-rigward tal-u?u tad-dritt ta' proprjetà, bil-kundizzjoni li dawn ir-restrizzjonijiet jissodisfaw effettivament g?anijiet ta' interess ?enerali segwiti mill-Unjoni Ewropea u ma jikkostitwixxux, fid-dawl tal-g?an tag?hom, intervent ?mi?urat u intollerabbli li jikkaw?a ?sara g?as-sustanza nnifisha tad-dritt hekk iggarantit (18).

38. F'dan il-ka?, il-qorti tar-rinviju g?andha tevalwa jekk is-sistema Taljana inkwistjoni, spe?jalment it-termini differenti ta' dekadenza jew ta' preskrizzjoni pprovduti mill-imsemmija sistema, minn na?a wa?da, il-BAPV u, min-na?a l-o?ra, il-konsorzji li jirrigwardaw l-e?er?izzju tad-

drittijiet tag?hom ta?t il-VAT mitluba meta ma hijiex dovuta u mbag?ad im?allsa lit-Te?or pubbliku, tikkaw?awx pre?udizzju g?ad-dritt ta’ proprietà tal-BAPV b?ala konsegwenza tal-interpretazzjoni tal-awtorità tat-taxxa li tikkonsisti fit-tibdil tal-interpretazzjoni.

39. Jekk dan kien il-ka?, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tevalwa jekk il-kundizzjonijiet li jirri?ultaw mill-?urisprudenza u msemmija fil-punt 37 ta’ dawn il-konklu?jonijiet ?ewx sodisfatti.

40. Minn dak kollu li ntqal, fl-opinjoni tieg?i, ir-risposta tal-Qorti tal-?ustizzja g?all-ewwel domanda g?andha tkun fis-sens li l-prin?ipji ta’ newtralità, ta’ effettività u ta’ nondiskriminazzjoni ma jipprekludux le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li, fir-rigward tal-VAT im?allsa indebitament lit-Te?or pubbliku, l-ewwel, tag?ti drittijiet differenti su??etti g?al terminu ta’ dekadenza u eventwalment ta’ preskrizzjoni differenti, minn na?a wa?da, lill-fornitur tas-servizzi b?ala persuna taxxabbli g?all-VAT u, min-na?a l-o?ra, lir-ri?evitur tas-servizzi b?ala persuna li tintalab t?allas il-VAT u, it-tieni, il-kompetenza attribwita lill-qrati differenti g?all-kwistjonijiet eventwali li g?andhom x’jaqsmu mag?hom, dejjem jekk tali le?i?lazzjoni tkun applikata skont il-prin?ipji ta’ ?ertezza legali u ta’ protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi kif ukoll b’osservanza tad-dritt tal-proprjetà.

Fuq it-tieni domanda preliminari

41. Bit-tieni domanda preliminari, il-Corte suprema di cassazione tixtieq tkun taf jekk il-prin?ipji ta’ effettività, ta’ nondiskriminazzjoni u ta’ newtralità fiskali fir-rigward tat-taxxa fuq il-valur mi?jud humiex kompatibbli ma’ prassi jew ?urisprudenza nazzjonali li tippermetti li de?i?joni li tordna r-rimbors ting?ata kontra l-fornitur ta’ servizzi u favur min jir?ievi s-servizz, meta l-fornitur ma jkunx e?er?ita l-azzjoni g?ar-rimbors quddiem qorti o?ra fit-termini imposti fuqu, billi jibba?a ru?u fuq interpretazzjoni ?urisprudenzjali segwita mill-prassi amministrattiva, li tg?id li t-transazzjoni hija su??etta g?all-VAT.

42. Waqt is-seduta, ir-rappre?entant tal-gvern Taljan talab lill-Qorti tal-?ustizzja sabiex tiddikjara t-tieni domanda inammissibbli min?abba li l-kwistjoni ta’ rimbors tal-VAT in?ustament fatturata mill-BNA, jew eventwalment mill-BAPV, li assorbiet il-BNA, ma kinitx is-su??ett tal-kaw?a prin?ipali.

43. Kif jirri?ulta minn ?urisprudenza stabbilita, huma biss il-qrati nazzjonali, li quddiemhom tkun tressqet il-kaw?a u li jkollhom jassumu r-responsabbiltà g?all-eventwali de?i?joni ?udizzjarja, li g?andhom jevalwaw, fid-dawl tal-partikolaritajiet ta’ kull kaw?a, kemm il-b?onn ta’ de?i?joni preliminari sabiex ikunu jistg?u jag?tu d-de?i?joni tag?hom u kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li huma jag?mlu lill-Qorti tal-?ustizzja. Ir-rifjut ta’ talba mressqa minn qorti nazzjonali hija possibbli biss jekk jidher b’mod manifest li l-interpretazzjoni mitluba tad-dritt Komunitarju ma g?andha l-ebda relazzjoni mar-realtà jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali (19).

44. Fl-opinjoni tieg?i, il-ka? jippre?enta sitwazzjoni simili. G?andu jkun rikonoxxut li fil-kaw?a prin?ipali, li fiha tressqu d-domandi preliminari, kien ikkon?ernat biss ir-rimbors mill-awtorità tat-taxxa tal-VAT im?allsa indebitament lit-Te?or pubbliku, g?aliex il-kwistjoni ta’ rimbors mill-BAPV, li assorbiet lill-BNA, tal-VAT imposta bi ?ball kienet ?iet de?i?a minn qorti Taljana o?ra.

45. Peress li r-risposta tal-Qorti tal-?ustizzja ma tistax tkun utli sabiex ti?i de?i?a l-kaw?a prin?ipali, fl-opinjoni tieg?i l-Qorti tal-?ustizzja g?andha tiddikjara t-tieni domanda mag?mula mill-Corte suprema di cassazione b?ala inammissibbli.

46. F’ka? li l-Qorti tal-?ustizzja ma taqbilx mal-opinjoni tieg?i u tiddikjara t-tieni domanda b?ala ammissibbli, fl-opinjoni tieg?i r-risposta g?all-ewwel domanda li pproponejt lill-Qorti tal-?ustizzja twie?eb fl-istess ?in g?at-tieni domanda, peress li te?amina wkoll is-sistema Taljana tar-rimbors tal-

VAT im?allsa indebitament.

Konklu?joni

47. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, jiena nipproponi lill-Qorti tal-?ustizzja, l-ewwel, biex tiddikjara t-tieni domanda preliminari mag?mula mill-Corte suprema di cassazione inammissibbli u, it-tieni, biex twie?eb g?all-ewwel domanda preliminari mag?mula minn din il-qorti:

“Il-prin?ipji ta’ newtralità, ta’ effettività u ta’ nondiskriminazzjoni ma jipprekludux le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li, fir-rigward tal-VAT im?allsa indebitament lit-Te?or pubbliku, l-ewwel, tag?ti drittijiet differenti su??etti g?al terminu ta’ dekadenza u eventwalment ta’ preskrizzjoni differenti, minn na?a wa?da, lill-fornitur tas-servizzi b?ala persuna taxxabbli g?all-VAT u, min-na?a l-o?ra, lir-ri?evitur tas-servizzi b?ala persuna li tintalab t?allas il-VAT u, it-tieni, il-kompetenza attribwita lill-qrati differenti g?all-kwistjonijiet eventwali li g?andhom x’jaqsmu mag?hom, dejjem jekk tali le?i?lazzjoni tkun applikata skont il-prin?ipji ta’ ?ertezza legali u ta’ protezzjoni tal-aspettattivi le?ittimi kif ukoll b’osservanza tad-dritt tal-proprjetà.”

1 – Lingwa ori?inali: il-Fran?i?.

2 – Suppliment ordinarju tal-GURI Nru 292, tal-11 ta’ Novembru 1972.

3 – Sentenza tad-19 ta’ Settembru 2000 (C-454/98, ?abra p. I-6973, punti 39 u 49).

4 – ?U L 145, p. 1.

5 – Ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tal-15 ta’ Settembru 1998, Edis (C-231/96, ?abra p. I-4951, punti 33 u 34); tal-11 ta’ Lulju 2002, Mark & Spencer (C-62/00, ?abra p. I-6325, punt 34), u tal-21 ta’ Jannar 2010, Alstom Power Hydro (C-472/08, ?abra p. I-623, punt 17).

6 – Sentenza tal-15 ta’ Marzu 2007 (C-35/05, ?abra p. I-2425).

7 – Sentenza Reemtsma Cigarettenfabriken (i??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 6, punt 42).

8 – I??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 5.

9 – Sentenza Edis (i??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 5, punt 37). L-istess osservazzjoni tinsab ukoll, pere?empju, fis-sentenza tad-9 ta’ Frar 1999, Dilexport (C-343/96, ?abra p. I-579, punt 28).

10 – Ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tas-16 ta’ Di?embru 1976, Rewe-Zentralfinanz u Rewe-Zentral (33/76, ?abra p. 1989, punt 5); Edis (i??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 5, punt 35), u kif ukoll is-sentenza tat-30 ta’ ?unju 2011, Meilicke *et* (C-262/09, ?abra p. I?5669, punt 56).

11 – Ara, b’analo?ija, is-sentenzi tat-8 ta’ Mejju 2008, Ecotrade (C?95/07 u C?96/07, ?abra p I?3457, punt 44) u Alstom Power Hydro (i??itat fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 5, punt 16).

12 – Ara s-sentenzi Ecotrade (i??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na11, punt 48) u Alstom Power Hydro (i??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 5, punt 20).

13 – Ara f’dan is-sens, is-sentenzi tal-14 ta’ Settembru 2006, Elmeka (C-181/04 sa C-183/04, ?abra p. I-8167, punt 31), u tal-10 ta’ Settembru 2009, Plantanol (C-201/08, ?abra p. I-8343, punt 43 u l-?urisprudenza ??itata).

14 – Ara, f’dan is-sens, is-sentenza Plantanol (i??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 13, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata).

15 – Ara, f’dan is-sens, is-sentenzi Plantanol (i??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 13, punt 46 u l-?urisprudenza ??itata), u tat-2 ta’ Di?embru 2009, Aventis Pasteur (C-358/08, ?abra p. I-11305, punt 47).

16 – I??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 13.

17 – Ara, f’dan is-sens, is-sentenza Elmeka (i??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 13, punt 32 u l-?urisprudenza ??itata).

18 – Ara, f’dan is-sens, is-sentenza tat-3 ta’ Settembru 2008, Kadi u Al Barakaat International Foundation/Il-Kunsill u L-Kummissjoni (C-402/05 P u C-415/05 P, ?abra p. I-6351, punt 355 u l-?urisprudenza ??itata).

19 – Ara, f’dan is-sens, b’mod partikolari, is-sentenzi tas-17 ta’ Mejju 1994, Corsica Ferries (C-18/93, ?abra p. I-1783, punt 14); tat-18 ta’ ?unju 1998, Corsica Ferries France (C-266/96, ?abra p. I-3949, punt 27), u tal-10 ta’ Marzu 2009, Heinrich (C-345/06, ?abra p. I-1659, punti 36 u 37).